

3. ura: Fran Levstik: Dve otvi, razpoloženska pesem; realizem

- V berilu poišči Levstikovo pesem *Dve otvi*.
- Pesem glasno preberi in razmisli o prebranem.
- V zvezek napiši naslov **Fran Levstik: Dve otvi** in odgovori na spodnja vprašanja (samo odgovori z rešitvami).

- VSEBINA:

1. Kaj pomeni beseda *otva*?
2. Ti je pesem všeč? Utemelji svoje mnenje.
3. Je pesem lirski ali epski? Svoj odgovor utemelji.
4. Ustrezno dopolni poved. Pesnik opisuje ...
  - a) svoje razpoloženje.
  - b) svojo ljubezen.
  - c) svoje socialne stiske.
  - č) svoj odnos do domovine.
5. Kaj je razlog pesnikovega počutja?
6. Ustrezno dopolni poved. Dve otvi sta v pesmi prisposoda ...
  - a) ujetosti.
  - b) zime.
  - c) ljubezni.
  - č) bogastva.
7. V kateri kitici je opisana slika iz narave?
8. Kako je pisana prva kitica – realistično ali romantično? Kaj pa druga?
9. V kateri kitici je pesnik prisoten in kakšno je njegovo razpoloženje? Zakaj? Utemelji s primerom iz pesmi.
10. Določi glagolski čas v 1. in 2. kitici. Razloži, zakaj pride do spremembe glagolskega časa.
11. Kako si razlagaš klicaj na koncu pesmi?
12. Določi kraj in čas dogajanja v pesmi.

- OBLIKA:

13. Opiši zunanjo zgradbo pesmi.

- PESNIŠKA SREDSTVA:

14. Iz pesmi izpiši:

- a) posebitev,
- b) okrasne pridevke,
- c) inverzijo.

- RIMA:

16. Rimo v 1. kitici zapiši s črkami in jo poimenuj.

LITERARNA ZVRST: poezija

LITERARNA VRSTA:

- **razpoloženska pesem** – pesnik opiše svoje trenutno razpoloženje
- **impresionistična pesem** – pesnik impresijo/vtis iz narave poveže s svojim trenutnim občutjem, razpoloženjem

REALIZEM

Realizem je umetnostna smer, ki se je izoblikovala sredi 19. stoletja. Značilnosti: resnično in objektivno prikazovanje vsakdanjega življenja, narave in družbenih razmer. Slovenski predstavniki realizma so: Fran Levstik, Josip Jurčič, Ivan Tavčar, Janko Kersnik, Zofka Kveder, Anton Aškerc, Simon Gregorčič idr.

- Svoje rešitve preglej s pomočjo spodnjih rešitev in napake popravi.

REŠITVE:

1. Beseda *otva* pomeni divja raca.
2. Po smislu.
3. Pesem je lirska, saj izpoveduje občutja, človekov notranji svet. Ne pripoveduje o dogodkih.
4. Pesnik opisuje svoje razpoloženje.
5. Po smislu, npr.: Spomin na ljubo osebo, s katero ni več skupaj.
6. Dve otvi sta v pesmi prisposoda ljubezni.
7. Slika iz narave je opisana v 1. kitici.
8. Prva kitica je pisana romantično, druga kitca pa realistično.
9. Pesnik je prisoten v drugi kitici. Je žalosten, osamljen, vznemirjen, ker ga dve otvi spomnita na preteklo ljubezen, saj pravi, da *njegovo srce zamišljeno v dneve pretekle na lica usiplje solze*.
10. V 1. kitici: preteklik in sedanjik, v 2. kitici: sedanjik. V 2. kitici so izraženi sedanji občutki, ki so posledica nečesa iz preteklosti (kar se mu je že zgodilo).
11. Klicaj na koncu pesmi si razlagam kot vzklični poudarek pesnikove žalosti.

12. Kraj dogajanja v pesmi je jezero pod skalnim gradom, čas dogajanja pa zima.

13. Pesem ima 2 kitici. Vsaka kitica ima 4 verze (štirivrstičnica ali kvartina).

14.

a) Poosebitev: (srce) zamišljeno v dneve pretekle na lica usiplje solze

b) Okrasni pridevek: skalni (grad), kristalni (hlad), (dneve) pretekle

c) Inverzija: (dneve) pretekle

15. Rima v 1. kitici je pretrgana (a b c b).